

Zaaknummer : 01047482
Ons Kenmerk : ODH599873
Datum : 24-5-2023

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

Beschikking

Wet natuurbescherming – Soortenbescherming

Onderwerp

Op 27 oktober 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden aan de Nachtegaallaan 5 tot en met 26 (even en oneven) te Ouderkerk aan den IJssel en is aangevraagd namens Stichting QuaWonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 30 november 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- 1 de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting QuaWonen;
- 2 de voorschriften 1 tot en met 13 te verbinden aan deze ontheffing;
- 3 de aanvraag en de aanvullende gegevens van 30 maart 2023 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- 4 dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 30 november 2024.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlage 1 locaties permanente voorzieningen (**ODH657928**)

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - a de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
  - b het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
  - c relevante wijzigingen in de uitvoering één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
  - d de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan Nachtegaallaan Ouderkerk aan den IJssel' van 27 september 2022 en de aanvullende gegevens van 30 maart 2023. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c de uit te voeren werkzaamheden;
  - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
  - g het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermd) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermd) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk. (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- 5 De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Nachtegaallaan Ouderkerk aan den IJssel' van 27 september 2022 en de aanvullende gegevens van 30 maart 2023.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
  - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
  - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient door de ecologisch deskundige (zie vs. 4) uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus en in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Bovendien moeten de tijdelijke nestkasten en verblijfplaatsen zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te bevinden.
- 10 Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis (vs.4). De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden na een gewenningsperiode waarin zowel de tijdelijke als de originele verblijfplaatsen gelijktijdig aanwezig en beschikbaar zijn geweest. Deze gewenningsperiode is drie maanden voor nestlocaties van de huismus en voor zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen. De gewenningsperiode voor paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is zes maanden voorafgaand aan de paarperiode. Voor de ruige dwergvleermuis geldt een gewenningsperiode van minimaal één maand waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten het broedseizoen van de huismus en in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening uit eigen beweging is verlaten.

Huisumus

- 11 Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de huismus, zijnde van maart tot en met september, en buiten verwachte koude perioden (gedefinieerd als perioden met gedurende drie dagen aanhoudende (nacht)vorst). Het ongeschikt maken van de bebouwing voor de huismus dient te worden uitgevoerd door het plaatsen van weringborstels, onder begeleiding van en na expliciete vrijgave door een ecologisch deskundige (vs. 4). Alvorens de werkzaamheden gestart worden dient een controle door een ecologisch deskundige (zie vs. 4) uitgevoerd te worden om uit te sluiten dat individuen zich nog binnen de bebouwing bevinden. Hiervan dient verslag te worden gedaan in het logboek (zie vs. 2).

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

- 12 Het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen van de vleermuizen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis die loopt van 15 april tot en met 15 oktober en onder begeleiding van de ecologisch deskundige (vs. 4). Het gebruik van purschuim, glaswol, netten of doek is niet toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van minder dan 5 Bft) en deze dienen door de ecologisch deskundige te worden opgenomen in het logboek (vs. 2). Omdat niet van iedere aangetroffen verblijfplaats de exacte invliegopening bekend is, dienen de gehele gevels van de betreffende woningen ongeschikt gemaakt te worden als verblijfplaats. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd door de ecologisch deskundige met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Hiervan dient verslag te worden gedaan in het logboek (zie vs. 2).
- 13 Indien invliegopeningen met elkaar in verbinding staan is het per strekkende meter, onder voorwaarde dat minimaal één van deze openingen ongeschikt wordt gemaakt door middel van een exclusion flap, toegestaan om de overige openingen ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, compriband of rondschuim zonder plakranden.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan; binnen een maand daarvan dient een afschrift van dat contract toegezonden te worden aan Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs.1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 27 oktober 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden aan de Nachtegaallaan 5 tot en met 26 (even en oneven) te Ouderkerk aan den IJssel en is aangevraagd namens Stichting QuaWonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 30 november 2024.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Ouderkerk aan den IJssel Complex 5, Nachtegaallaan Toetsing in het kader van de natuurwetgeving, Van der Goes en Groot advies, rapportnummer: QS2021-103, 30 maart 2021;
- Nachtegaallaan foto schimmel en enkel glas slaapkamerraam, Van der Goes en Groot advies, 28 oktober 2021;
- Nachtegaallaan te Ouderkerk aan den IJssel Inventarisatie beschermde soorten in het kader van de natuurwetgeving, Van der Goes en Groot advies, rapportnummer 2021-131, 8 december 2021;
- Activiteitenplan Nachtegaallaan Ouderkerk aan den IJssel, Van der Goes en Groot advies, rapportnummer: 2022-09, 27 september 2022;
- Memo Aanvullende informatie zaaknummer 01045250, Van der Goes en Groot advies, 23 januari 2023.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 20 februari 2023 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens.

Op 30 maart 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Nachtegaallaan 5 2935 VJ Ouderkerk aan de IJssel, Verburg Bouwkundige Inspecties, rapportnummer: NTA8800, 29 augustus 2022;
- Memo aanvullende informatie, zaaknummer 01047482, Nachtegaallaan 5 t/m 26 te Ouderkerk aan den IJssel, Van der Goes en Groot advies, 30 maart 2023;

De procedure is op 30 maart 2023 hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 30 november 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting De Merwelanden is voornemens om de woningen aan de Nachtegaallaan 5 tot en met 26 (even en oneven) te Ouderkerk aan den IJssel te renoveren en te verduurzamen. Het plangebied omvat 22 rijtjeshuizen, verdeeld over drie blokken, met twee verdiepingen. Nachtegaallaan 27 behoort tot één van deze drie blokken, maar blijft ongemoeid.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het vervangen van voegwerk en herstellen van metselwerk;
- het vervangen van de hemelwaterafvoer;
- het herstellen en schilderen van kozijnen;
- het vervangen van badkamers en keukens;
- het gedeeltelijk na-isoleren van de spouwmuren;
- het aanbrengen van CO₂- gestuurde ventilatie.

De werkzaamheden staan gepland te starten in de zomer of het najaar van 2023 en duren tot uiterlijk 30 november 2024.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus en vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017) en het Vleermuisprotocol (2021), met uitzondering van het onderzoek naar de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Echter door de beperkte grootte en daarmee beperkte warmte-bufferende capaciteit van de aanwezige panden is de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen niet aannemelijk. Het is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Onder de daken van de rijtjeshuizen aan de Nachtegaallaan 5, 7 en 23 zijn nestplaatsen aanwezig. Bij Nachtegaallaan 23 betroffen dit twee nesten en onder de andere daken per adres één nest. Met de geplande werkzaamheden gaan deze vier nestplaatsen tijdelijk verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid van de Wnb overtreden.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de voorgevel van het rijtjeshuis aan de Nachtegaallaan 8 is achter de dakgoot één zomerverblijfplaats van één individu aanwezig. De exacte invliegopening is niet bekend. Van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaat deze verblijfplaats verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de kopgevels van de rijtjeshuizen aan de Nachtegaallaan 12 en de Nachtegaallaan 20 is in iedere gevel één paarverblijfplaats van één individu aanwezig. De exacte invliegopeningen zijn niet bekend. Van paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Nachtegaallaan Ouderkerk aan den IJssel' van 27 september 2022 en de aanvullende gegevens van 30 maart 2023. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing buiten de broedperiode van de huismus en in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen.

De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden gaan vier nestlocaties van de huismus tijdelijk verloren. Op 25 november 2022 zijn vier tijdelijke dubbele nestkasten van het type HMT2 van Unitura opgehangen aan de gevels van Nachtegaallaan 1, Wilgenhof 12 en Wilgenhof 15. De aangetroffen nestlocaties zijn na afloop van de geplande werkzaamheden weer toegankelijk en geschikt als nestplaats. Aan de daken waar deze nestlocaties zijn aangetroffen vinden geen werkzaamheden plaats. De nestlocaties zijn enkel ten tijde van de werkzaamheden ontoegankelijk en ongeschikt door verstoring door de werkzaamheden. Er worden dan ook geen permanente maatregelen getroffen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Buiten de kwetsbare broedperiode, zijnde van maart tot en met september, en buiten verwachte koude perioden (gedefinieerd als perioden met gedurende 3 aanhoudende (nacht)vorst), worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat huismussen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van weringborstels voor de onderste rij dakpannen. Alvorens de werkzaamheden gestart worden dient een controle door een ecologisch deskundige (zie vs. 4) uitgevoerd te worden om uit te sluiten dat individuen zich nog binnen de bebouwing bevinden. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 11. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest recent geldende Kennisdocument Huisumus (BIJ12, 2022).

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Ouderkerk aan den IJssel. De aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de kolonie ondervindt tijdelijk gevolgen van de geplande werkzaamheden. Door de voorgenomen maatregelen, de beperkte omvang en de tijdelijke aard van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden gaan één zomer- en paarverblijfplaats, tevens milde winterverblijfplaats, van de gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen, tevens milde winterverblijfplaatsen, van de ruige dwergvleermuis verloren. Op 29 juli 2022 zijn twaalf tijdelijke vleermuiskasten van het type Chambord Wooden Bat Box van Vivara als volgt opgehangen:

- vijf kasten aan de noordwestelijke-, de zuidwestelijke- en de zuidoostelijke gevel van het gebouw aan de Catharina-Amaliahof 1 tot en met 13 (even en oneven);
- vier kasten aan de zuidoostelijke gevel van de Wilhelminastraat 59;
- drie kasten aan de zuidoostelijke gevel van Tuindorp 11.

In de permanente situatie worden twaalf inbouwvoorzieningen van het type VMPM1e van Unitura (of vergelijkbaar) gerealiseerd in de gevels van de bebouwing (zie bijlage 1). Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

In de actieve periode, van 15 april tot en met 15 oktober, worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van exclusion flaps gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van minder dan 5 Bft). Omdat niet van iedere aangetroffen verblijfplaats de exacte invliegopening bekend is, dienen de gehele gevels van de betreffende woningen ongeschikt gemaakt te worden als verblijfplaats. Het gebruik van purschuim, glaswol, netten of doek is niet toegestaan. Indien invliegopeningen met elkaar in verbinding staan is het per

streckende meter, onder voorwaarde dat minimaal één van deze openingen ongeschikt wordt gemaakt door middel van een exclusion flap, toegestaan om de overige openingen ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, compriband of rondschuim zonder plakranden. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Een ecologisch deskundige begeleidt het ongeschikt maken en controleert op de functionaliteit van de exclusion flaps. Met bovenstaande wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest recent geldende Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12).

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn algemeen voorkomende vleermuissoorten in Nederland en komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Ouderkerk aan den IJssel. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' (zoals genoemd in artikel 3.3, lid 4, sub b onder 1 van de Wnb; relevant voor de huismus) en op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (zoals genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b onder 3 van de Wnb; relevant voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis).

De rijtjeshuizen in het plangebied zijn gebouwd in 1973 en voldoen niet aan de huidige bouwstandaarden; ze zijn toe aan onderhoud. Er is sprake van kou in de leefruimten, tocht bij de kozijnen en vloeren en doorslaand vocht bij de zijgevels van de woningen aan het eind van de rijen. Tevens is er sprake van een grote hoeveelheid condens aan de binnenzijde van de ramen, wat leidt tot vochtschade aan de kozijnen. In de eerste meter boven het maaiveld is geen isolatie aanwezig, wat leidt tot warmteverlies en daarmee onnodig veel CO₂-uitstoot bij het handhaven van een gezond en stabiel binnenklimaat (Verburg Bouwkundige Inspecties, 2022). Het huidige energielabel C van de bebouwing wordt met de werkzaamheden verbeterd tot energielabel B tot A+. Met het uitvoeren van de geplande werkzaamheden wordt het binnenklimaat van de woningen verbeterd wat ten goede komt van de gezondheid van de bewoners en wordt de vochtproblematiek verholpen. Tevens leidt het uitvoeren van de werkzaamheden tot minder CO₂-uitstoot wat ten goede komt van het milieu.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het genoemde belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, de gewone

dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek aangezien het gaat om het uitvoeren van onderhoud- en verduurzamingswerkzaamheden aan bestaande rijtjeshuizen. Het niet onderhouden en verduurzamen van de woningen zal leiden tot een verslechtering van de staat van de woningen door onder andere aanhoudende vochtproblematiek en het niet repareren van de schade die hierdoor al is ontstaan. Tevens wordt het slechte binnenklimaat dan niet verholpen wat ten koste gaat van de gezondheid van de bewoners. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden is hiermee geen wenselijk alternatief. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare broedperiode van de huismus en de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Krimpenerwaard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.